

VEILEDNING FOR LAKKERINGSARBEIDER

INNHOLDSFORTEGNELSE

0. FORORD	2
1. GRUNNLAGET	2
2. LAKKERINGSFLATE	3
3. SPARKLING	3
4. LAKKTYPER	3
5. INNVENDIG LAKKERING AV DETALJER/DELER	4
6. TILSTØTENDE FLATER	6
7. TO ELLER FLERE FARGER	6
8. ØVRIGE TILLEGG	6
9. PLASTDETALJER/DELER	7
10. DEKORTAPE/STRIPER/DEKALER	8
11. LAKKERINGSTIDER - UTREGNING AV TIDER - <u>DER MODELLTIDLISTE MANGLER</u>	9
12. TID- OG MATERIALLISTE FOR LAKKERINGSARBEIDER	10
13. MATERIALER	11
14. MÅLING AV LAKKERINGSFLATER	12

0. FORORD

Denne lakkveilederen gjelder for personbiler og varebiler inntil 3500 kilo, maks høyde 2,2 meter.

Følgende forutsetninger gjelder for bruk av systemet:

Billakkeringsverkstedet skal oppfylle minstekravene i lover og forskrifter og ha etablert eget internkontrollsystem.

Dette innebærer bl.a. at verkstedet:

- Utfører alle arbeider som svarer til bilprodusentenes retningslinjer
- Har tegnet Yrkesskadeforsikring
- Har etablert Bedriftshelsetjeneste
- Har etablert rutiner for Helse-, Miljø- og Sikkerhet (HMS)
- Har godkjenning fra Arbeidstilsynet
- Er registrert i Brønnøysundregistrene
- Har dokumentasjon for offentlig godkjenning eller andre tillatelser som er påbudt for den virksomhet som drives.
- Har skriftlig avtale med hovedentreprenør som blant annet inneholder ansvarsforhold ved reklamasjon og kvalitetskrav.
- Kan dokumentere regelmessig kvalitetskontroll av eget arbeid

Billakkeringsverkstedets navn skal fremgå på takstrappen.

Det forutsettes at takstrappen skal følge bilen.

Lakkeringsarbeidet skal utføres fagmessig i henhold til inngått avtale (takst).

1. GRUNNLAGET

Tidlisten for lakkeringsarbeider og materialforbruk er opprinnelig utarbeidet i 1991/1992 og oppdatert i 2007 på grunnlag av observasjoner og studier på 7 norske billakkeringsverksteder; valgt ut av lakkleverandører, Norges Bilbransjeforbund og forsikringsselskapene i fellesskap.

Tidene i tidlisten for lakkeringsarbeider er effektiv tid (forbrukt tid).

Tidunderlaget er ikke fastsatt med utgangspunkt i en bestemt lakkeringsmetode, men er et gjennomsnitt av de benyttede metoder verkstedene i undersøkelsen har brukt.

I tidene inngår ikke demonterings- og monteringsarbeide som eksempelvis: pyntelister, dørspeil, støtfangere, emblemer, dørhåndtak o.l.

I tidene inngår nødvendig rengjøring av flater som skal lakkeres, samt fjerning av f.eks. lakkstøv som lakkeringsarbeidet eventuelt har medført.

Maskering og oppdekking er inkludert i tidene (løse plastdetaljer pkt. 9.4 og 9.5).

Alle tidene i listen er oppgitt i perioder, dvs. hundredels timer (1 time = 100 perioder).

Alle målene i listen er oppgitt i dm eller dm² (1 dm = 10 cm). (1 dm² = 10 x 10 cm).

1.1 Starttid

Starttiden er beregnet matematisk og inkluderer inn- og utkjøring, blanding av lakk, rengjøring av sprøyteutstyr og lignende.

Starttiden gjelder personbiler og varebiler	2K-acryl	2-sjikt
(1.1) Starttid i perioder for alle flater	114	123
(9.1) Starttid i perioder for løse plastdetaljer	56	66

Til lakkeringstiden (beregnet ut fra lakkeringsarealet) legges kun en starttid pr. bil/objekt.

Har en bil flere lakktyper (f.eks. 2K-acryl og 2-sjikt) brukes høyeste starttid.

Det er samme starttid på personbiler og varebiler.

1.2 Lakkerings tid for Ny flate

Tidene for ny flate inkluderer alltid utvendig og innvendig lakking.

1.3 Lakkerings tid for Gammel flate

I tiden inngår bare utvendig lakking med alt nødvendig grunnarbeide. Nødvendig innvendig lakking tidsettes etter veiledningens pkt. 5.2.

2. LAKKERINGSFLATE

Ved en eventuell måling av flater som ikke ligger i DBS må vedlagte målereglene (se pkt. 14) følges.

3. SPARKLING

Det forutsettes at grunnarbeid (materialer og arbeidsprosedyrer) som er utført før bilen/delen ankommer lakkverkstedet er utført i henhold til bilprodusentens retningslinjer.

Ved sparkling av rettede detaljer forutsettes akseptabel kvalitet på opprettingsarbeidet og bruk av vanlige sparklingsmetoder. Dvs. at oppretteren har rettet slik at platen har den riktige fasongen og grovsparkelen er ferdig slipt. (Avsluttende sliping nødvendig gjør ikke grovere enn P150 korning for håndsliping og P120 på ossilerende maskiner).

4. LAKKTYPEN**4.1 2K-acryl tett farge**

2K-acryl er lakk som er sammensatt av 2 komponenter, dvs. lakk + herder (betegnelsen brukes på tette farger).

Med tett farge menes en farge uten spesielle effekter.

4.2 2-sjikt tett farge/metallic/perlemor (pearl)

Med 2-sjikt menes antall forskjellige lakklag som sprøytes. Dette må ikke forveksles med antall sprøytestrøk.

- Basisfarge (tett farge) med påfølgende klarlakk.
- Basisfarge (metallic) med påfølgende klarlakk.
- Basisfarge (perlemor) (mica) med påfølgende klarlakk.

4.3 3-sjikt tett farge/metallic/perlemor (pearl)

(Lakktypen tidsettes med 1,2 i forhold til 2-sjikt.)

4.4 2-sjikt med ripefast klarlakk

(Lakktypen tidsettes med 1,05 i forhold til 2-sjikt.)

4.5 Tillegg

Starttiden legges til sum tid (pr. bil).

4.6 Andre lakktyper

Lakkeringsarbeider med lakktyper ut over de som er definert, avtales i hvert enkelt tilfelle.

5. INNVENDIG LAKKERING AV DETALJER/DELER

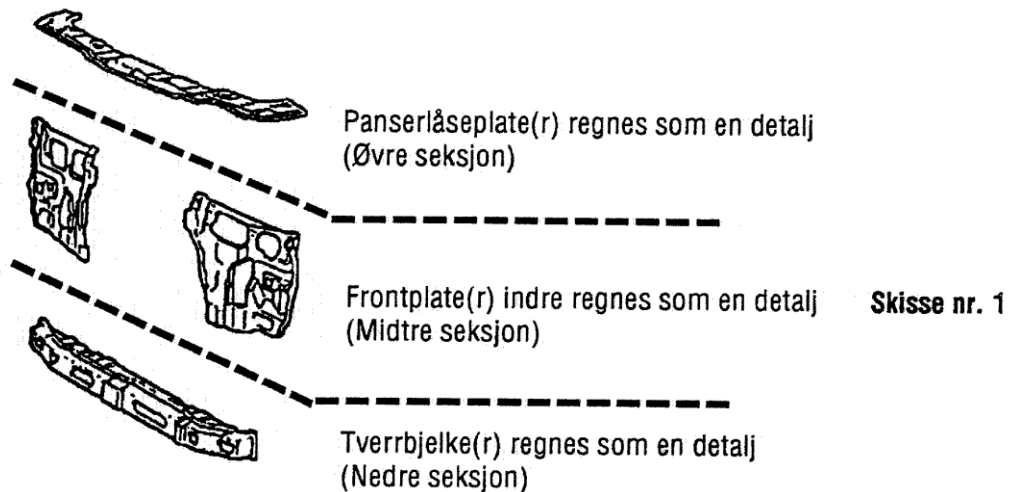
5.1 Ny flate

Ved innvendig lakkering av frontseksjon (se skisse nr. 1) kan totalt beregnes 1 detalj pr. seksjon. (øvre, midtre, nedre) totalt 3 detaljer for hele fronten.

Dette gjelder både nye og gamle (rettede) detaljer/deler eller kombinasjoner av disse.

Disse detaljer tidsettes etter følgende tabell:

100	Tverrbjelke/frontbjelke	39
102	Lyktheholderplate/ Frontplate indre	39
103	Panserlåseplate	39
104	Innerskjerm fremre med rammevange	39
110	Frontplater komplett	117
126	B-stolpe (4-d)	62
133	Hjulhus bak	39
135	Bagasjeromsgulv	39

5.2 Gammel flate

Ved innvendig lakkering av frontseksjon (se skisse nr. 1) kan totalt beregnes 1 detalj pr. seksjon. (øvre, midtre, nedre) totalt 3 detaljer for hele fronten.

Dette gjelder både nye og gamle detaljer/deler eller kombinasjoner av disse.

Innvendig lakkering av gamle detaljer/deler tidsettes etter følgende tabell:

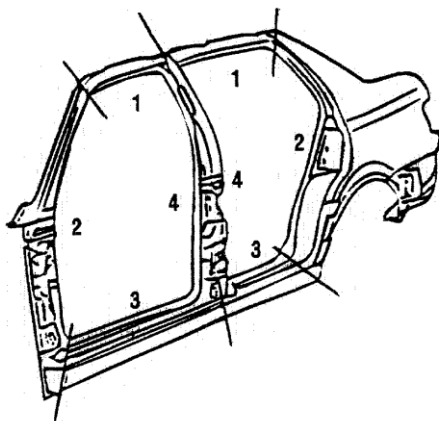
200	Tverrbjelke/frontbjelke	46
202	Lyktheholderplate	46
203	Panserlåseplate	46
204	Innerskjerm fremre med rammevange	46
205	Skjermkanter på forskjermer	46
206	Torpedo-overdel	46
207	Torpedovegg utflekking (ved innerskjerm skift)	20
208	Panser	108
210	Frontplater komplett	138
220	Sidedører (pr. stk.)	108
222	Kanal pr. døråpning (se skisse nr. 2)	62
225	Dørstolper (A-/B-/C-) pr. stk. (se skisse nr. 2)	62
231	Bakskjermkant fremre (se skisse nr. 2)	62
232	Bakskjermkant bakre (se skisse nr. 2)	19
233	Hjulhus bak (se skisse nr. 2)	46
234	Bakplate	46
235	Bagasjeromsgulv (se skisse nr. 2)	46
236	Bagasjerom side	46
237	Bakluke/koffertlokk	108
241	Taklukeåpning	46
242	Døråpningskant øvre (takvange innv.) (se skisse nr. 2)	62

Ved skjøting av detaljer f.eks. panserlåseplate, slik at sliping og sparkling av sveiseskjøten er nødvendig, beregnes detaljen som gammel flate.

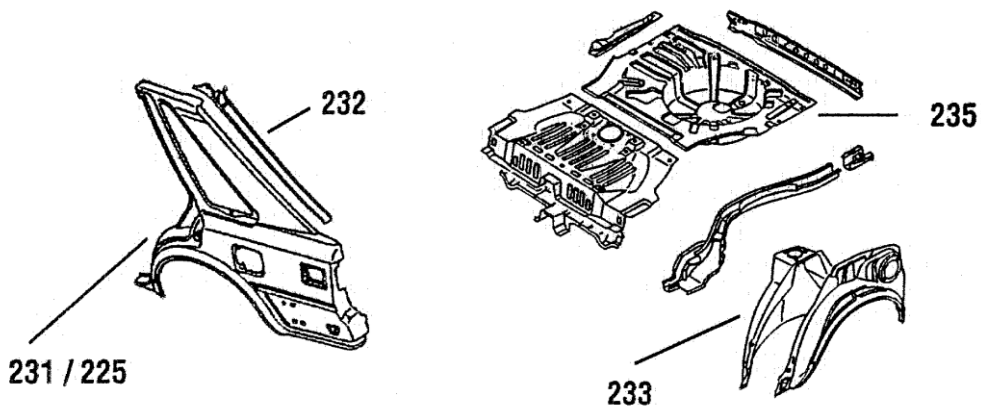
Med døråpningskant menes detaljer som vist på skisse nr. 2. Maks 7 detaljer pr. side.

(B-stolpe regnes som en detalj).

Tid pr. detalj: 62 perioder.

Skisse nr. 2

6. TILSTØTENDE FLATER

Med tilstøtende flater menes de feltene som grenser til den skadede flaten som skal lakkres.

For lakking av tilstøtende flater gjelder tidene under punkt 11.1 Lakkingstider.

7. TO ELLER FLERE FARGER

Har en bil flere lakktyper (f.eks. 2K-acryl og 2-sjikt) brukes **høyeste** starttid.

7.1 Teknisk spesifisering

Med lakking i flere farger forstås et lakkingarbeide som krever **en** (ekstra) oppdekking/maskering pr. farge.

7.2 Tidtillegg – ekstra farge

Biler som skal lakkres med flere enn en farge tidsettes på følgende måte:

Hver flate tidsettes for seg etter tidlisten for den aktuelle lakktypen.

Det gis ett tillegg på 40 perioder pr. ekstra farge som blandes.

Mattsvart regnes som egen farge og får derfor ett tillegg.

8. ØVRIGE TILLEGG

8.1 Tonfyller/fyller

Tonfyller/fyller som **blendes etter resept** og påføres som "bunnfarge" ved transparent farge.

Det gis **kun** tillegg for tonfyller når dokumentasjon for den aktuelle fargen kan fremlegges fra lakkleverandør eller bilfabrikant.

Tillegg for tonfyller uten dokumentasjon vil ikke bli godkjent.

20 perioder pr. bil

8.2 Kitting

Tid for kitting gis i forbindelse med karosseriarbeide, og i de tilfeller hvor lakkereren utfører kittingen (f.eks. i motorrom og utvendig kitting) må betalingen for dette gjøres opp mellom karosseriverksted og lakkerer.

Der kitting ikke inngår tidsettes med **0,5 perioder** pr. dm

8.3 Steinsprutbeskyttelse/PVC-erstatning

Steinsprutbeskyttelse/PVC-erstatning tidsettes med **0,5 perioder** pr. dm², minimum **20 perioder**

8.4 Spesialtape

Spesialtape for maskering av limte ruter uten gummilist/tetting på kantene.

18,1 perioder pr. løpende meter
minimum **20 perioder**

8.5 Lakkfjerning

Lakkfjerning avtales i hvert enkelt tilfelle.

8.6 Ekstra oppdekking

Oppdekking av **ikke demonterte deler** som krever unormalt mye tildekking kan avtales i hvert enkelt tilfelle. Normal oppdekking inngår i tidene.

9. PLASTDETALJER/DELER

Det oppfordres til å utføre flekklakking der det er kvalitetsmessig forsvarlig

For plastdetaljer er det utarbeidet en egen tid for både nye og gamle detaljer/deler. Der lakkeringsarbeidet kun består av lakking av plast og hvor detaljen(e)/delen(e) blir tatt inn som **eget** arbeide, er det utarbeidet en egen starttid.

9.1 Starttid pr. jobb

Starttid pr. jobb når detaljen(e)/delen(e) blir tatt inn som eget arbeide, **og ikke er fastmontert på bilen** (løse detaljer/deler):

2K-acryl	56
2-sjikt	66

9.2 Beregning av tid

		<u>Ny detalj/del</u>	<u>Gammel detalj/del</u>
2K-acryl	tid pr. dm ²	0,7 per.	1,92 per.
2-sjikt	" " "	0,8 per.	2,03 per.

Minimum **20 perioder** pr. bil.

9.3 Struktursprøyting

Struktursprøyting av støtfanger. Fast tillegg **30 perioder**. pr. stk.
Maks **ett** tillegg pr. støtfanger.

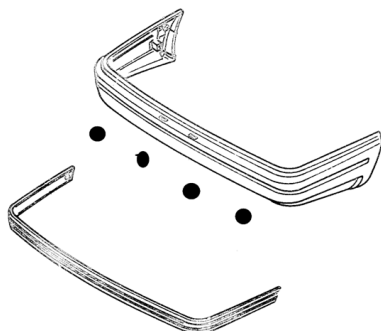
9.4 Maskering av plast

Ved behov for maskering gis ett tillegg på 15 perioder pr. detalj/del.

9.5 Håndteringstillegg for løse detaljer

Det gis ett tillegg på 15 perioder pr. løs plastdetalj for håndtering av detaljen.
Det gis ikke håndteringstillegg på hoveddetaljen.
Det gis ikke håndteringstillegg der det allerede er gitt maskeringstillegg.
Maks 4 tillegg pr. posisjon (60 per.).

Illustrert eksempel:

Bildet viser en støtfanger med fire ryggensensorer og en list.
I følge reglene skal **ikke** støtfangeren, som betegnes som en hoveddel, ha håndteringstillegg. Som dette eksemplet viser, gis maksimalt 4 håndteringstillegg d.v.s. maks 60 perioder pr. posisjon, selv om det er flere løse detaljer som skal lakkeres.

Håndteringstilleggene skrives inn i "annet bilde" med henvisning til aktuell posisjon. Med oppspenning/håndteringstillegg menes at løse detaljer f.eks. festes med klype eller festes på annen måte.

10. DEKORTAPE/STRIPER/DEKALER

10.1 Teknisk spesifikasjon

Med dekortape/striper/dekaler forstås montering av ferdigprodusert tape.

10.2 Tidtillegg

10.2.1 Dekortape/striper/dekaler, maks 5 cm bredde

Grunntid	9,0 perioder
Påklebing	0,4 perioder pr. dm
Fjerning av gammel tape	1,0 perioder pr. dm

10.2.2 Dekortape/striper/dekaler, over 5 cm bredde

Prissettes i hvert enkelt tilfelle.

11. LAKKERINGSTIDER - UTREGNING AV TIDER - DER MODELLTIDLISTE MANGLER

11.1 Beregning av utvendig lakkeringstid for personbiler og varebiler

Flaten i dm² multipliseres med:

2K-acryl ny flate	1,47
2K-acryl gammel flate	2,22
2K-acryl tilstøtende flate	0,81
2-sjikt ny flate	1,60
2-sjikt gammel flate	2,33
2-sjikt tilstøtende flate	0,86

Har en bil flere lakktyper (f.eks. 2K-acryl og 2-sjikt) brukes **høyeste** starttid.

11.2 Beregning av tid for ny kanal - ny dørplate - ny bakskjerm (der modelltidliste mangler)

Ny kanal, dørplate og bakskjerm skal tidsettes som gammel flate. Da tabellen for gammel flate ikke inneholder innvendig lakkering for disse detaljene, skal det gis følgende tillegg:

Nye dørplater -	innvendig dør	108 per.
Ny kanal (2d)-	døråpningskant	62 per.
Ny kanal (4d)-	døråpningskant	124 per.
Ny bakskjerm-	døråpningskant	62 per.
	bakluke kant	19 per.

12. TID- OG MATERIALLISTE FOR LAKKERINGSARBEIDER

TID- OG MATERIALLISTE FOR LAKKERINGSARBEIDER

Arbeidstid for utvendig lakking: (se modelltidliste)

Henvisningspunkter ( ) se veiledningen.

Det gis kun **en** starttid pr. bil/objekt (pkt. 1.1 og 9.1).

I alle tider inngår maskering/oppdekking (unntatt plastdetaljer, pkt. 9.4 og 9.5).

STARTTID

Starttiden gjelder personbiler og varebiler		2K-acryl	2-sjikt
(1.1)	Starttid i perioder for alle flater	114	123
(9.1)	Starttid i perioder for løse plastdetaljer	56	66

TILLEGG

Innvendig lakking av gamle detaljer		Innvendig lakking av nye detaljer	
	Detalj	Perioder pr. detalj	
(5.2)	Døråpning	62	(5.1) Døråpning 62
	Panser/bakluke/dør	108	(5.1) Øvrige detaljer 39
	Bakskjermkant (vannrenne)	19	
	Øvrige detaljer	46	

ØVRIGE TILLEGG

(8.3)	PVC/steinsprutbeskyttelse (min. 20 per).	0,5 perioder pr. dm ²
(8.4)	Spesialtape til glass (min. 20 per)	18 perioder pr. løpende meter
(8.1)	Tonfyller/fyller med farge (etter resept)	20 perioder pr. bil (må dokumenteres)
(9.3)	Struktursprøyting av støtfanger	30 perioder pr.stk
(9.4)	Tillegg for maskering av plastdetaljer	15 perioder pr. detalj
(9.5)	Håndteringstillegg (plast) (maks 60 perioder)	15 perioder pr. løs plastdetalj
(7.2)	To-fargetillegg for hver ekstra farge (pr. stk.)	40 perioder (gjelder også mattsvart)

TAPE/DEKORTAPE

(10.2)	Grunntid	9,0 perioder
(10.2)	Påklebing	0,4 perioder pr. dm
(10.2)	Fjerning av gammel tape	1,0 perioder pr. dm

3-SJIKT OG 2-SJIKT MED RIPEFAST KLARLAKK

Tillegg	3-sjikt	2-sjikt m/ripefast klarlakk
(4.3) (4.4) Arbeidstid (tillegg til tid for lakking)	+ 20 %	+ 5 %
(13.4) Materialpris (tillegg pr. time)	+ 35 %	(inngår 5% p.g.a.tiden øker)

BEREGNING AV ARBEIDSTID NÅR MODELLTIDLISTE MANGLER

Lakktype	2K-acryl	2-sjikt
(11.1) Ny flate	1,47	1,60
(11.1) Gammel flate	2,22	2,33
(11.1) Tilstøtende	0,81	0,86

TIDBEREGNING AV: NY DØRPLATE, NY KANAL OG NY BAKSKJERM

Disse tidsettes som gammel flate med følgende tillegg når modelltidliste mangler:		
(11.2)	Dørplate: innvendig dør	108 per.
(11.2)	Kanal: (4d/2d) døråpningkant	124/62 per.
(11.2)	Bakskjerm: døråpningkant+bakluke kant	62 +19 per.

Plastdetaljer	2K-acryl	2-sjikt
(9.2) Ny flate	0,7 per.	0,8 per.
(9.2) Gammel flate	1,92 per.	2,03 per.
(9.2) Minimum tid 20 perioder pr. bil/objekt		

13. MATERIALER

Materialforbruket er beregnet ut fra følgende modell:

13.1 Materialforbruk

Alt materialforbruk er relatert til arbeidstid slik at det kan utarbeides en individuell materialkostnad pr. debiteringstime.

Ut fra registrerte solgte timer og spesifisert innkjøp av materialer beregner verkstedet selv sin materialkostnad pr. time.

13.2 Forbruksbasis

Materialer som lakk, herder og lakktykker er registrert direkte på korrekt lakktype under studien.

Andre materialer som slipemateriell, maskeringspapir og tape, sparkelmaterialer og grunningsmaterialer er fordelt etter total lakkert, utvendig flate.

Diverse forbruksmaterialer som støvmasker, vasketynner, tombokser, tørkepapir o.l. er fordelt på lakkert, utvendig flate etter registrert årsforbruk.

13.3 Varianter

Standardfordelingen i studiematerialet gir en gjennomsnittsskade på 147 dm², 90 % 2-sjikt lakk og 10 % 2K-acryl.

Pearl-lakkeringen forekommer bare på et fåtall biler og er derfor tatt ut fra studiematerialet. Det er i stedet beregnet et påslag på arbeidstid og materialkostnader for lakkeringen.

Fordeling mellom lakkering av ny og gammel flate utgjør 36 % ny og 64 % gammel flate, plastlakkering inngår ikke.

13.4 Materialberegning.

Materialprisberegningen for 2K-acryl og 2-sjikt er lik.

Materialpris for 3-sjikt lakkering beregnes ved at materialpris for 2K-acryl/2-sjikt multipliseres med **1,35** (dvs. 35 % tillegg).

14. MÅLING AV LAKKERINGSFLATER

Beregning av tid for lakkeringsarbeider krever at utvendige overflater (karosseri/plastdetaljer og flater for steinsprutbeskyttelse) på bilen blir målt.

Lakkeringsflatene måles i dm^2 .

Detaljens totale (utvendige) lakkeringsflate skal alltid måles.

Videre må lakkeringsflaten deles opp slik at det er mulig å beregne tider ved reparasjonslakkering av små flater.

Målinger av detaljene er avpasset de naturlige avgrensningene som detaljen har (skarpe falser, lister o.l.).

Er det flere farger på en detalj, måles hver flate (farge) for seg.

Summen av alle de små arealene skal være lik totalflaten på den detaljen som er målt.

Alle detaljene som ikke regnes som innvendig lakkering, skal måles som utvendig flate (f.eks. bakplate, baklyktplate o.l.).

Lakkeringsflaten for hel bil skal alltid måles. I lakkeringsflaten for hel bil skal det ikke inngå plastdetaljer (f.eks. grill, støtfanger o.l.).

Flate for steinsprutbeskyttelse måles og inngår i målingene som egne flater.

Plastdetaljer måles og markeres med "P" i målenotatene. Vær oppmerksom på at karosseridetalljer av plast behandles som plastdetaljer. Har plastdetaljene avvikende fargefelt (f.eks. grill i annen farge) merkes disse feltene i målenotatene som en del av totalflaten.

Gjør merknad i målenotatene dersom en løs plastdetalj må maskeres (f.eks. grill eller annen kombinasjon i avvikende farge).

Til hver lakkering skal det forefinnes en fotodokumentasjon som viser hvor avgrensningene i lakkeringsflaten er foretatt. Totalomfanget av delen skal fremgå slik at eventuell tvil unngås. Fotografering foretas også for å lette oppfølgingen ved modellforandringer. Legg også ved eventuelt annet bildemateriell (brosjyrer o.l.).

Måleeksempler, målenotater, operasjonsnummer (lakkering).

MÅLING

Lakkeringsflaten måles i dm^2 . Dette skjer enklest ved bruk av målebånd og maskeringstape. Ved hjelp av tapen inndeles flatene i firkanter, triangler osv. hvorpå måling av den enkelte flate foretas.

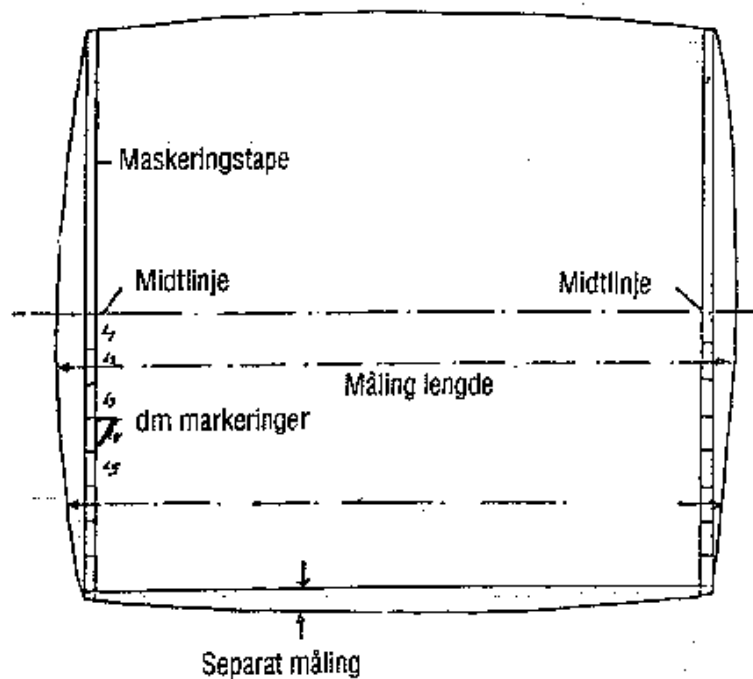
Ved måling av en detalj som for eksempel skjerm foran, panser m.m., beregnes lakkeringsflaten ved at denne omfatter 1 -en- cm "rundt kanten" (tillegg til den utvendige flaten). Årsaken til dette er at maskeringen skjer innvendig og fargen sprøytes et stykke inn (rundt kanten) slik at skjøten blir så lite synlig som mulig.

Noen måleeksempler følger nedenfor. Disse viser i detalj hvordan måling av ulike detaljer skal gjennomføres.

MÅLEEKSEMPEL**A. TAK**

1. Maskeringstapen festes så nært rutene som mulig på takets forkant og bakkant. Tapen skal være i rett linje.
2. Midtlinjen måles og markeres for å finne (midt) linjen i lengderetning. Marker på tapen med 10 cm mellomrom fra midten og ut til den ene takkanten. Kontrollmål takets bredde på midten. Kompenser for ulik bredde når midtbredden skiller seg fra målene foran og bak. (Se fig. 1).
3. Mål taklengden i midten på alle markerte felt pr. 10 cm. Målene tas fra midten av rutens pyntelister.
4. Det ytterste feltet kan få en form som vist i fig. 1. I et slikt tilfelle beregnes en gjennomsnittsbredde på feltet.
5. Summer alle mål og multipliser med 2.

Fig. 1

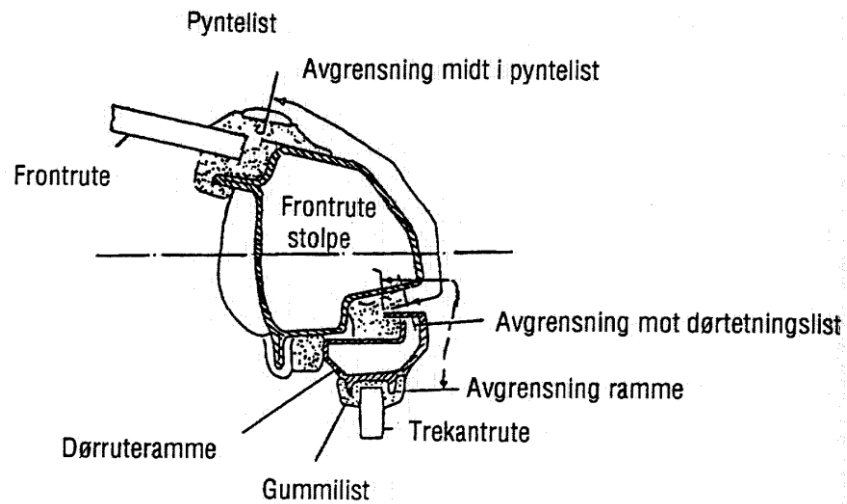

B. TAKSTOLPER VED FRONTRUTE

Mål lengden fra avgrensningen ved taket (tapen) og ned til skjøten ved skjermen. Mål bredden i flere høyder.

Bredden måles fra midten av frontrutens pyntelist og til tetningslisten for døren (se fig. 2).

Fig. 2

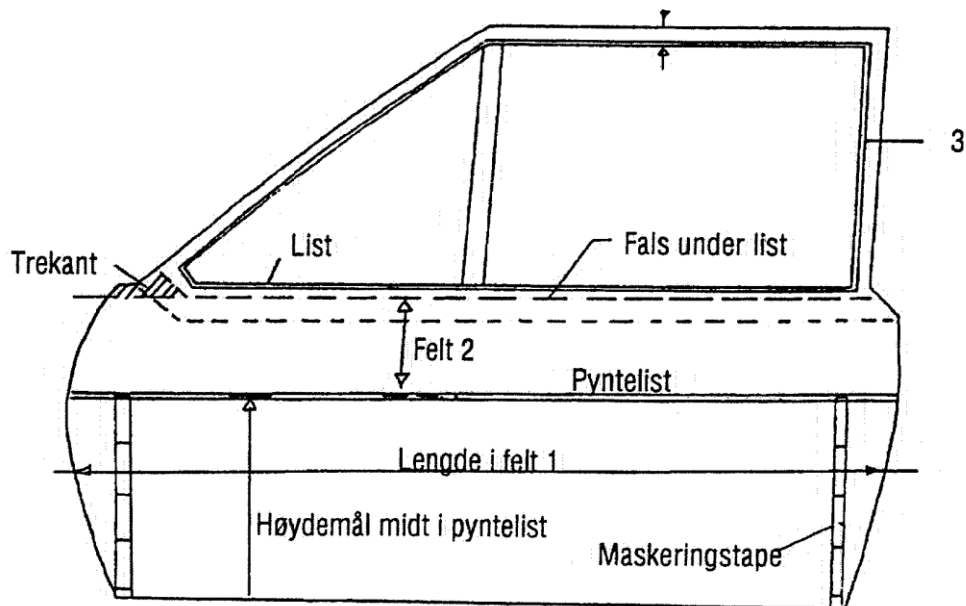
C. FORDØR

Del døren i tre seksjoner som vist i fig. 3.

1. Felt under pyntelist
2. Felt over pyntelist mot avgrensning i falsen som vist i fig. 3
3. Ruteramme

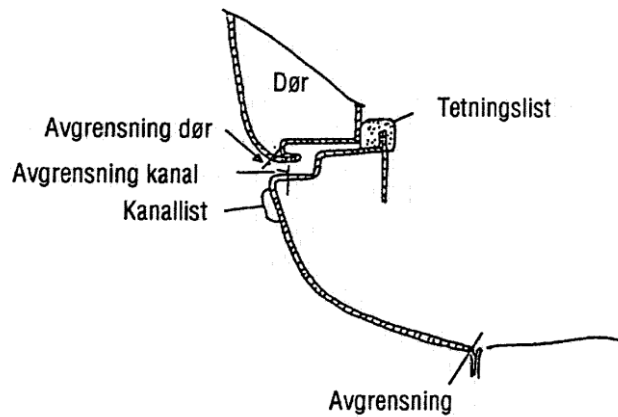
- C1 Felt under pyntelist.
Fest maskeringstapen vertikalt mot for- og bakkant av døren. Marker med dm-merker. Mål lengden midt i alle dm-felt. Obs! 1 -en- cm. "rundt hjørnet".
- C2 Felt over pyntelist mot avgrensning i falsen som vist i fig. 3.
Mål høyden fra pyntelisten til falsen i dørplaten (se fig. 3). Mål lengden midt i feltet. Legg til trekanten i dørens forkant. Mål alltid fra midten av pyntelistene.
- C3 Ruteramme.
Mål lengden og bredden. Obs! 1 -en- cm. "rundt hjørnet". Feltet mellom avgrensningene til ruten og falsen i dørplaten beregnes hver for seg.

Fig. 3

Mål lengden og bredden. Avgrensninger vises i fig. 4.

D. KANAL Fig. 4

E. BAKSKJERM

Del opp skjermen i felter som vist i fig. 5.

Fest markeringstapen langs pyntelisten og vertikalt mot bakkant av sideruten.

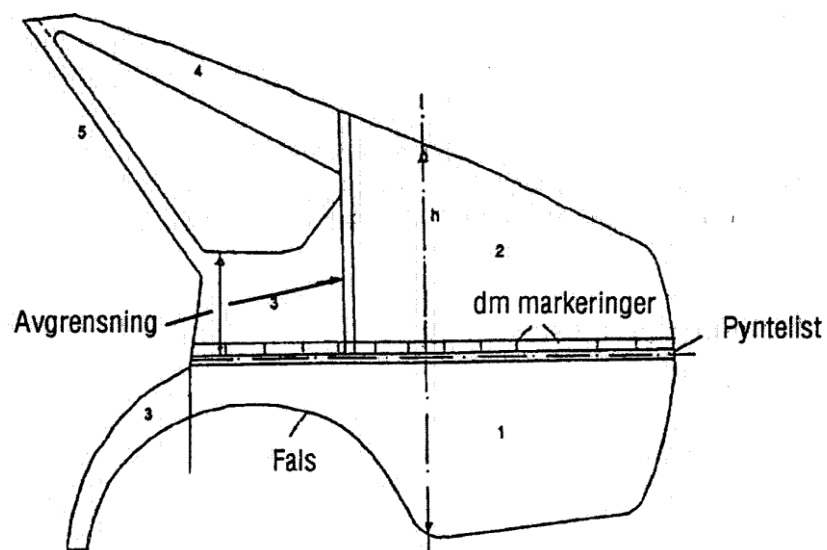
Marker med dm-markeringer langs den horisontale tapen.

Mål høyden i feltet 1 og 2 (midt i dm-markeringen).

Feltet 3, 4 og 5 måles.

Skjermfalsen i hjulbuen tas med i lakkeringsflaten.

Fig. 5

F. PANSER/BAKLUKE/KOFFERTLOKK

Avgrensninger av lakkeringsflatene for panser og skjerm vises i fig. 6.

